

31993L0109

L 329/34

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

30.12.1993

DIREKTIVA SVETA 93/109/ES**z dne 6. decembra 1993****o podrobni ureditvi uresničevanja aktivne in pasivne volilne pravice na volitvah v Evropski parlament za državljane Unije, ki prebivajo v državi članici, niso pa njeni državljani**

SVET EVROPSKE UNIJE JE

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 8b(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽¹⁾,

ker Pogodba o Evropski uniji označuje novo stopnjo v postopku oblikovanja vse tesnejše zveze med narodi Evrope; ker je ena njenih nalog dosledno in solidarno urediti odnose med narodi držav članic; ker njeni temeljni cilji vključujejo krepitev varstva pravic in interesov državljanov njenih držav članic z uvedbo državljanstva Unije;

ker v ta namen naslov II Pogodbe o Evropski uniji, ki spreminja Pogodbo o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti z namenom ustanoviti Evropsko skupnost, uvaja državljanstvo Unije za vse državljane držav članic in jim na tej podlagi priznava vrsto pravic;

ker sta aktivna in pasivna volilna pravica na volitvah v Evropski parlament v državi članici prebivanja, določena v členu 8b(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, primer uporabe načela nediskriminacije med državljani in nedravljanji ter dodatek k pravici do prostega gibanja in prebivanja, utemeljeni v členu 8a te pogodbe;

ker se člen 8b(2) Pogodbe ES nanaša samo na možnost uresničevanja aktivne in pasivne volilne pravice na volitvah v Evropski parlament brez poseganja v člen 138(3) Pogodbe ES, ki predvideva vzpostavitev volitev po enotnem postopku v vseh državah članicah; ker si zlasti prizadeva odpraviti pogoj državljanstva, ki ga je trenutno treba izpolniti v večini držav članic za uresničevanje teh pravic;

ker uporaba člena 8b(2) Pogodbe ES ne predpostavlja usklajevanja volilnih sistemov držav članic; ker za upoštevanje načela sorazmernosti, navedenega v tretjem odstavku člena 3b Pogodbe ES, vsebina zakonodaje Skupnosti na tem področju ne sme preseči tistega, kar je potrebno za doseganje cilja iz člena 8b(2) Pogodbe ES;

ker je namen člena 8b(2) Pogodbe ES zagotoviti, da lahko vsi državljani Unije, tudi če niso državljani države članice, v kateri prebivajo, v tej državi pod enakimi pogoji uresničujejo aktivno in pasivno volilno pravico na volitvah v Evropski parlament; ker morajo zatorej za državljane Unije, ki niso državljani države članice, v kateri prebivajo, veljati enaki pogoji, vključno s tistimi glede trajanja prebivanja in dokazila o njem, kakor tisti, ki se po potrebi uporabljajo za državljane zadevne države članice;

ker člen 8b(2) Pogodbe ES predvideva aktivno in pasivno volilno pravico na volitvah v Evropski parlament v državi članici prebivanja, ne da bi jo nadomeščal z aktivno in pasivno volilno pravico v državi članici, katere državljan je; ker je treba spoštovati svobodo državljanov Unije do izbire države članice, v kateri se udeležijo evropskih volitev, hkrati pa je treba zagotoviti, da volivci ali voljeni te svobode ne zlorabijo z glasovanjem v več kot eni državi;

ker mora biti vsako odstopanje od splošnih pravil te direktive na podlagi člena 8b(2) Pogodbe ES utemeljeno s težavami, značilnimi za neko državo članico; ker je treba vsako odstopanje, že po njegovi naravi, ponovno pregledati;

ker lahko take značilne težave nastanejo v državi članici, kjer je delež državljanov Unije, ki imajo volilno pravico in prebivajo v tej državi članici, a niso njeni državljani, precej nad povprečjem; ker so odstopanja utemeljena, kadar je takih državljanov Unije več kot 20 % skupnega volilnega telesa; ker morajo takšna odstopanja temeljiti na merilu trajanja prebivanja;

⁽¹⁾ UL C 329, 6.12.1993.

ker je namen državljanstva Unije omogočiti državljanom Unije, da se bolje vključijo v državo gostiteljico, in v tem kontekstu je v skladu z nameni avtorjev Pogodbe tudi izogniti se kakršni koli polarizaciji med seznamami kandidatov državljanov in nedržavljanov;

ker ta nevarnost polarizacije zadeva zlasti državo članico, kjer delež državljanov, ki niso državljani te države članice in imajo volilno pravico, presega 20 % skupnega števila državljanov Unije, ki tam prebivajo in imajo volilno pravico, zato je tudi pomembno, da lahko ta država članica v skladu s členom 8b Pogodbe določi posebne določbe o sestavi seznamov kandidatov;

ker je treba upoštevati dejstvo, da imajo v nekaterih državah članicah prebivalci, ki so državljani drugih držav članic, pravico voliti na volitvah v državni parlament in zato nekaterih določb te direktive v teh državah članicah ni treba uporabiti,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

1. Ta direktiva določa podrobno ureditev, v skladu s katero lahko državljani Unije, ki prebivajo v državi članici, niso pa njeni državljani, v njej uresničujejo aktivno in pasivno volilno pravico na volitvah v Evropski parlament.

2. Ta direktiva ne vpliva na določbe posamezne države članice o aktivni in pasivni volilni pravici njenih državljanov, ki prebivajo zunaj njenega volilnega ozemlja.

Člen 2

V tej direktivi:

1. „volitve v Evropski parlament“ pomeni splošne neposredne volitve predstavnikov v Evropski parlament v skladu z Aktom z dne 20. septembra 1976 ⁽¹⁾;
2. „volilno ozemlje“ pomeni ozemlje države članice, kjer v skladu z zgoraj navedenim aktom in v njegovem okviru ter v skladu z volilno zakonodajo te države članice ljudje te države članice volijo poslance Evropskega parlamenta;
3. „država članica prebivanja“ pomeni državo članico, kjer ima državljan Unije stalno prebivališče, ni pa njen državljan;

⁽¹⁾ UL L 278, 8.10.1976, str. 5.

4. „matična država članica“ pomeni državo članico, katere državljan je državljan Unije;
5. „volivec Skupnosti“ pomeni vsakega državljana Unije, ki ima v skladu s to direktivo v državi članici prebivanja aktivno volilno pravico na volitvah v Evropski parlament;
6. „državljan Skupnosti s pasivno volilno pravico“ pomeni vsakega državljana Unije, ki ima v skladu s to direktivo v državi članici prebivanja pasivno volilno pravico na volitvah v Evropski parlament;
7. „volilni imenik“ pomeni uradni register vseh volivcev, ki imajo pravico voliti v dani volilni enoti ali okraju, sestavljen in posodobljen s strani pristojnih organov na podlagi volilne zakonodaje države članice prebivanja ali register prebivalstva, če se iz njega razvidi volilna upravičenost;
8. „referenčni datum“ pomeni dan ali dneve, na katere morajo državljani Unije po zakonu države članice prebivanja izpolniti zahteve za glasovanje ali kandidiranje v tej državi;
9. „uradna izjava“ pomeni izjavo osebe, pri čemer je lahko zadevna oseba zaradi njene netočnosti kaznovana v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo.

Člen 3

Vsaka oseba, ki je na referenčni datum:

- (a) državljan Unije v smislu drugega pododstavka člena 8(1) Pogodbe in
- (b) ni državljan države članice prebivanja, a izpolnjuje enake pogoje glede aktivne in pasivne volilne pravice, kakor jih ta država po zakonu nalaga svojim državljanom,

ima aktivno in pasivno volilno pravico na volitvah v Evropski parlament v državi članici prebivanja, razen če ji je ta pravica odvzeta na podlagi členov 6 in 7.

Če morajo državljani države članice prebivanja kot pogoj, da so lahko voljeni, imeti državljanstvo določeno minimalno obdobje, se šteje, da so državljani Unije izpolnili ta pogoj, ko so pridobili državljanstvo države članice za enako obdobje.

Člen 4

1. Volivci Skupnosti lahko uresničujejo volilno pravico v državi članici prebivanja ali v matični državi članici. Nihče ne sme na istih volitvah voliti več kot enkrat.
2. Nihče ne sme na istih volitvah kandidirati v več kot eni državi članici.

Člen 5

Če smejo državljani države članice prebivanja pridobiti aktivno ali pasivno volilno pravico pod pogojem, da imajo določeno minimalno dobo stalno prebivališče na volilnem ozemlju te države, se šteje, da so volivci Skupnosti in državljani Skupnosti, ki so lahko voljeni, izpolnili ta pogoj, če so prebivali enako obdobje v drugih državah članicah. Ta določba se uporablja ne glede na posebne pogoje glede trajanja prebivanja v določeni volilni enoti ali okraju.

Člen 6

1. Noben državljan Unije, ki prebiva v državi članici, ni pa njen državljan, in se mu je s posamično kazenskopravno ali civilnopravno sodno odločbo po zakonodaji države članice prebivanja ali po zakonodaji matične države članice odvzela pasivna volilna pravica, ne more uresničevati te pravice v državi članici prebivanja na volitvah v Evropski parlament.

2. Kandidatura katerega koli državljan Unije na volitvah v Evropski parlament v državi članici prebivanja se razglasi za nedopustno, če ta državljan ne more priskrbeti potrdila, navedenega v členu 10(2).

Člen 7

1. Država članica prebivanja lahko preveri, ali je bila državljanom Unije, ki so izrazili željo za uresničevanje aktivne volilne pravice, ta pravica odvzeta v matični državi članici s posamično kazenskopravno ali civilnopravno sodno odločbo.

2. Za namene odstavka 1 tega člena lahko država članica prebivanja uradno obvesti matično državo članico o izjavi, navedeni v členu 9(2). V ta namen matična država članica sporoči ustrezne in navadno razpoložljive podatke pravočasno in na primeren način; ti podatki smejo vključevati samo podrobnosti, nujne za izvajanje tega člena, in se smejo uporabiti samo v ta namen. Če sporočeni podatki ovržejo vsebino izjave, država članica prebivanja ustrezno ukrepa, da zadevni osebi prepreči glasovanje.

3. Matična država članica sme pravočasno in na ustrezen način predložiti državi članici prebivanja vse informacije, potrebne za izvajanje tega člena.

Člen 8

1. Volivec Skupnosti uresničuje svojo aktivno volilno pravico v državi članici prebivanja, če je izrazil željo.

2. Če je glasovanje v državi članici prebivanja obvezno, so volivci Skupnosti, ki so izrazili to željo, dolžni voliti.

POGLAVJE II

URESNIČEVANJE AKTIVNE IN PASIVNE VOLILNE PRAVICE

Člen 9

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da volivca Skupnosti, ki je izrazil tako željo, vpišejo v volilni imenik dovolj zgodaj pred volitvami.

2. Za vpis v volilni imenik, predloži volivec enaka dokazila kot volivec, ki je državljan. Predloži tudi uradno izjavo, v kateri navede:

- (a) svoje državljanstvo in naslov na volilnem ozemlju države članice prebivanja;
- (b) če je to potrebno, v volilnem imeniku katerega volilnega okraja ali volilne enote matične države članice je bilo njegovo ime nazadnje vpisano; in
- (c) da bo aktivno volilno pravico uresničeval samo v državi članici prebivanja.

3. Država članica prebivanja lahko od volivca Skupnosti zahteva tudi, da:

- (a) v svoji izjavi iz odstavka 2 navede, da mu v matični državi članici ni bila odvzeta aktivna volilna pravica;
- (b) predloži veljaven osebni dokument in
- (c) navede datum, od katerega prebiva v tej državi ali v drugi državi članici.

4. Volivci Skupnosti, vpisani v volilni imenik, ostanejo vpisani pod enakimi pogoji kot volivci, ki so državljani, dokler ne zaprosijo za izbris ali dokler jih po uradni dolžnosti ne izbrišejo, ker ne izpolnjujejo več pogojev za uresničevanje volilne pravice.

Člen 10

1. Ko državljan Skupnosti predloži vlogo za kandidiranje, predloži enaka dokazila kot kandidat, ki je državljan. Predloži tudi uradno izjavo, v kateri navede:

- (a) svoje državljanstvo in naslov na volilnem ozemlju države članice prebivanja;

(b) da ne kandidira na volitvah v Evropski parlament v nobeni drugi državi članici in

(c) če je to potrebno, v volilnem imeniku katerega volilnega okraja ali volilne enote matične države članice je bilo njegovo ime nazadnje vpisano.

2. Ko državljani Skupnosti predložijo vlogo za kandidiranje, mora predložiti tudi potrdilo pristojnih upravnih organov matične države članice, da se mu pravica do kandidiranja v tej državi članici ni odvzela ali da ti organi niso seznanjeni z nobeno drugo podobno izgubo pravice.

3. Država članica prebivanja lahko od državljanov Skupnosti, ki ima pravico kandidirati, zahteva tudi, da predloži veljaven osebni dokument. Zahteva lahko tudi, da navede datum, od katerega je državljani države članice.

Člen 11

1. Država članica prebivanja obvesti zadevno osebo o odločitvi glede njegove vloge za vpis v volilni imenik ali glede sprejemljivosti njegove vloge za kandidiranje.

2. Če se osebi vpis v volilni imenik ali vloga za kandidiranje zavrne, ima ta oseba pravico do pravnih sredstev pod enakimi pogoji, kakor jih zakonodaja države članice prebivanja predpisuje za aktivne in pasivne volivce, ki so njeni državljani.

Člen 12

Država članica prebivanja pravočasno in na ustrezen način obvesti aktivne in pasivne volivce Skupnosti o pogojih in podrobnih ureditvah za uresničevanje aktivne in pasivne volilne pravice na volitvah v tej državi.

Člen 13

Države članice si izmenjajo informacije, potrebne za izvajanje člena 4. V ta namen država članica prebivanja na podlagi uradne izjave, navedene v členih 9 in 10, priskrbi matični državi članici dovolj zgodaj pred volitvami informacije o državljanih slednje države, ki so bili vpisani v volilni imenik ali ki kandidirajo. Matična država članica v skladu z nacionalno zakonodajo ustrezno ukrepa, da zagotovi, da njeni državljani ne volijo več kot enkrat in ne kandidirajo v več kot v eni državi.

POGLAVJE III

ODSTOPANJA IN PREHODNE DOLOČBE

Člen 14

1. Če 1. januarja 1993 v državi članici delež državljanov Unije, ki imajo volilno pravico in prebivajo v tej državi članici, niso pa

njeni državljani, presega 20 % vseh državljanov Unije, ki tam prebivajo in imajo volilno pravico, lahko ta država članica ne glede na člene 3, 9 in 10:

(a) omeji volilno pravico volivcem Skupnosti, ki prebivajo v tej državi članici minimalno obdobje, ki ne presega 5 let;

(b) omeji pravico kandidirati državljanom Skupnosti, ki imajo pravico kandidirati in prebivajo v tej državi članici minimalno obdobje, ki ne presega 10 let.

Te določbe ne posegajo v ustrezne ukrepe, ki jih ta država članica lahko sprejme glede sestave seznamov kandidatov in katerih namen je zlasti spodbujati vključevanje državljanov Unije, ki niso državljani te države.

Vendar pa za aktivne in pasivne volivce Skupnosti, ki zaradi dejstva, da so si izbrali prebivališče zunaj matične države članice, ali zaradi trajanja takega prebivanja nimajo pravice voliti ali kandidirati v tej državi članici, ne smejo veljati zgoraj navedeni pogoji glede trajanja prebivanja.

2. Če 1. februarja 1994 zakonodaja države članice predpisuje, da imajo državljani druge države članice, ki tam prebivajo, pravico voliti v nacionalni parlament te države in se v ta namen lahko vpišejo v volilni imenik te države članice pod natančno takimi pogoji kot nacionalni volivci, se lahko prva država članica z odstopanjem od te direktive vzdrži uporabe členov 6 do 13 v zvezi s takimi državljani.

3. Komisija do 31. decembra 1997 in nato 18 mesecev pred vsakimi volitvami v Evropski parlament predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo, v katerem preveri, ali je priznavanje odstopanja zadevnim državam članicam na podlagi člena 8b(2) Pogodbe ES še vedno upravičeno, in predlaga, da se opravi morebitne potrebne prilagoditve.

Države članice, ki uveljavljajo odstopanja na podlagi odstavka 1, priskrbijo Komisiji potrebne obrazložitve.

Člen 15

Za četrte neposredne volitve v Evropski parlament se uporabljajo naslednje posebne določbe:

(a) za državljane Unije, ki imajo 15. februarja 1994 že pravico voliti v državi članici prebivanja in ki so vpisani v volilni imenik v državi članici prebivanja, ne veljajo formalnosti iz člena 9;

(b) države članice, v katerih so bili volilni imeniki zaključeni pred 15. februarjem 1994, naredijo vse potrebno, da omogočijo volivcem Skupnosti, ki želijo uresničevati svojo aktivno volilno pravico, vpis v volilni imenik dovolj zgodaj pred volitvami;

- (c) države članice, ki ne sestavijo posebnih volilnih imenikov, navedejo pa volilno pravico v registru prebivalstva, in kjer glasovanje ni obvezno, lahko ta sistem uporabljajo tudi za volivce Skupnosti, vpisane v ta register, in ki potem, ko so bili posamično seznanjeni s svojimi pravicami, niso izrazili želje, da bi uresničili svojo aktivno volilno pravico v matični državi članici. Organom matične države članice pošljejo dokument, iz katerega je razvidno, da želijo ti volivci glasovati v državi članici prebivanja;
- (d) države članice, kjer postopek za imenovanje kandidatov za politične stranke in skupine ureja zakon, lahko določijo, da ostanejo v veljavi vsi postopki, ki so bili v skladu s tem zakonom začeti pred 1. februarjem 1994, in odločitve, sprejete v tem okviru.

POGLAVJE IV

KONČNE DOLOČBE

Člen 16

Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu do 31. decembra 1995 predloži poročilo o uporabi te direktive do volitev v Evropski parlament junija 1994. Na podlagi navedenega poročila lahko Svet na predlog Komisije in po posvetovanju z Evropskim parlamentom soglasno sprejme ukrepe o spremembi te direktive.

Člen 17

Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo najpozneje do 1. februarja 1994. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se pri sprejemanju teh ukrepov sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

Člen 18

Ta direktiva začne veljati z dnem objave v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Člen 19

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 6. decembra 1993

Za Svet

Predsednik

W. CLAES